

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJELTE

Riktlinje för god hälsa och välbefinnande

Beslutad av:	Kommunfullmäktige, 2022-05-24, § 116
Diarienummer:	00484-2021
Dokumentansvarig:	Ellen Kristiansson, utvecklingsstrateg
Författare:	Ellen Kristiansson
Dokumenttyp:	Riktlinje-Politiskt beslutad
Dokument-ID:	RIK – 2259
Version:	1
Berörd verksamhet:	Alla förvaltningar
Giltig från:	2022-09-01
Giltig till:	2026-05-24
Antal sidor:	4

1. Inledning

Riktlinjen för god hälsa och välbefinnande anger ställningstaganden för hur Östersunds kommun ska arbeta för en god och jämlik hälsa. Folkhälsa handlar om hur befolkningen mår och berör även hur hälsan är fördelad mellan olika grupper i samhället. Det nationella målet för folkhälsopolitiken är att ”skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation”. För att uppnå det nationella målet inom folkhälsopolitiken är arbetet med att förebygga alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar (ANDTS) en viktig del.

Befolkningen i Östersunds kommun har i stort en god hälsa, men det finns betydande skillnader utifrån bland annat kön, ålder och geografiskt område. Kommunala verksamheter har rådighet att påverka flera faktorer som har betydelse för hälsan, såsom samhällsplanering, skolverksamhet, vård, omsorg, miljö och natur. Kommunen är därmed en viktig aktör i folkhälsoarbetet.

Riktlinjen ska beaktas och fungera som ett stöd vid samtliga nämnders verksamhetsplanering och beaktas vid framtagande av aktiverande styrdokument.

2. Syfte

Riktlinjen för god hälsa och välbefinnande fastställer Östersunds kommuns ambitionsnivå för arbetet med folkhälsa och drogförebyggande arbete. Ställningstagandena nedan baseras på internationella, nationella och regionala mål inom folkhälso- och ANDTS-politiken med målet att ge kommunens medborgare förutsättningar att leva ett liv med god och jämlik hälsa. Riktlinjen behövs för att visa vad kommunen ska åstadkomma som skyldighetsbärare av konventioner och lagar på området.

Riktlinjen ska ersätta följande styrdokument; Folkhälsostrategi 2019-2023, Drogpolitiskt program för Östersunds kommun och Narkotikakommissionens handlingsplan.

3. Avgränsningar

Riktlinjen består av fem ställningstaganden som anger förutsättningarna för Östersunds kommuns arbete med folkhälsa och drogförebyggande arbete. Detta ska genomsyra kommunens hela verksamhet.

Enskilda områden som berör folkhälsa har egna riktlinjer, det är bland annat tillgänglighet, kultur, barnkonventionen, jämställdhet och nationella minoriteter.

3.1. Hur ska riktlinjen användas?

Riktlinjen är horisontell och ska styra samtliga nämnder och förvaltningars verksamhetsområden. Riktlinjer ger till skillnad från policys ett mer konkret stöd för ett visst handlande. De anger ambitionsnivå, förhållningssätt eller ställningstaganden för ett visst område som inte regleras av översiktsplanen eller program. De kan också reglera vilken typ av åtgärder och tillvägagångssätt Östersunds kommun ska välja, och sätta gränser för omfattningen. Riktlinjer är normerande styrdokument som ska ligga till grund för och beaktas när aktiverande styrdokument tas fram. En riktlinje kan utgå från ett processperspektiv eller ange ambitionsnivå för ett horisontellt perspektiv.

4. Ställningstaganden

4.1. Östersunds kommun verkar föredömligt för att alla ska ha likvärdiga förutsättningar att göra goda val för sin hälsa såväl psykiskt, fysiskt och socialt

Alla medborgare ges likvärdiga möjligheter till god hälsa och ett långt och aktivt liv. Östersunds kommun ska samarbeta med relevanta aktörer, arbeta förebyggande och verka för att alla ska ha en god psykisk, fysisk och social hälsa. En god hälsa är avgörande för fler aspekter senare i livet. Särskilt fokus ska därför läggas på barn och unga samt personer med funktionsnedsättning.

4.2. Östersunds kommun verkar för hälsofrämjande livsmiljöer för alla

I Östersunds kommun har alla medborgare en trygg och säker miljö att bo, verka och vistas i. Kommunen skapar goda förutsättningar till rörelse och sociala mötesplatser, såväl fysiska som digitala. Genom att utveckla hälsofrämjande livsmiljöer så som bostadsområden, skolverksamhet, miljö och natur främjas medborgarnas hälsa.

4.3. Östersunds kommun verkar för att alla medborgare får likvärdiga förutsättningar till utbildning och arbete

Östersunds kommun verkar för att alla medborgare ska få möjlighet till ett självständigt liv, en meningsfull sysselsättning samt inkludering och integration i samhället. Det gör vi genom att verka för att medborgare ges likvärdiga möjligheter till lyckade studier, egen försörjning, arbete och möjlighet att lära hela livet.

4.4. Östersunds kommun verkar för att barn och unga skyddas från alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel om pengar (ANDTS)

Kommunanställda som i sitt arbete möter barn och unga ska i sin yrkesroll vara restriktiva mot ANDTS och därmed verka som goda förebilder. Kommunen arbetar aktivt med att stärka både medarbetare och vårdnadshavare med kunskap och verktyg inom området.

I kommunala verksamheter och evenemang riktade till barn och unga som helt eller delvis finansieras av kommunen råder nolltolerans mot ANDTS.

4.5. Östersunds kommun verkar för att medborgarna gör medvetna och restriktiva val i frågor om alkohol, tobak och spel om pengar med förhållningssättet nolltolerans mot narkotika och dopning

Östersunds kommun arbetar aktivt med att förändra medborgarnas attityder, normer och ger ökad kunskap kring ANDTS och dess konsekvenser på hälsa och samhälle. Medborgarna ska ha tillgång till evenemang och offentliga miljöer fria från ANDTS. Risk- och missbruk ska upptäckas tidigt och stödinsatser ska erbjudas skyndsamt, särskilt hos unga vuxna, föräldrar till minderåriga och personer från 65 år.

Kommunen arbetar aktivt med att uppnå målet i Tobacco Endgame- Rökfritt Sverige 2025 och som tobaksfri kommun stöttar Östersunds kommun de anställda som väljer att sluta med sitt tobaksbruk.

5. Relaterade dokument

Bakgrundsrapport, Riktlinje för god hälsa och välbefinnande

Riktlinje för minskad ojämlikhet

Riktlinje för jämställdhet

Riktlinje för nationella minoriteter